

7. אכיפה סביבתית

מערך האכיפה הסביבתית של האיגוד נועד למנוע מפגעים סביבתיים ולסלק מפגעים קיימים באופן אפקטיבי ומהיר. פעולות האכיפה נועדו ליצור הרתעה בקרב עבריינים סביבתיים פוטנציאליים בכל תחומי הפעילות במרחב היישובים, באזורי התעשייה, בעסקים ובשטחים הפתוחים- במטרה לייצר סביבת מגורים ראויה בשטח המוניציפאלי של האיגוד.

האכיפה הינה משימה גדולה ומורכבת המחייבת שילוב של ידע מקצועי רב, בתחומי איכות הסביבה, הרלוונטיים לכל אחד מן החיקוקים, ביחד עם מערך אכיפתי אפקטיבי, הכולל פקחים מוסמכים לאיתור העבירות ורישום הדו"חות ותביעה, לשם ביצוע הבקרה החוקית הנדרשת על מערך הפיקוח והבאת העבריינים לדין בבית המשפט. באיגוד ערים קיים גרעין מוצק של ידע מקצועי רלוונטי בתחומי איכות הסביבה, אולם עד שנת 2018 לא פותחה בו זרוע אכיפתית.

את מערך האכיפה מנהלת עוה"ד אלה קפלן שגם משמשת כיועמ"ש האיגוד, במערך האכיפה צוות של שלושה פקחים סביבתיים, האמונים על פעילות הפיקוח ואכיפה על עברייני סביבה :

מר אורי צמח, פקח סביבתי

מר איהאב עבאס, פקח סביבתי

מר רועי קרליץ, פקח סביבתי

צוות האכיפה עובד בשיתוף פעולה עם יחידות הפיקוח העירוניות של הרשויות החברות האיגוד, מפקחי המשטרה הירוקה והשיטור הקהילתי, בפרט בדלית אל כרמל, ונערכו סיורים משותפים, על מנת לזהות מוקדי השלכה.

מנגנון העבודה של צוות יח' האכיפה :

1. גגישות עבודה עם ראשי רשויות, מנהלי שפ"ע וצוות מקצועי ברשויות האיגוד.
2. תכנון עבודה שבועי לסיורים יזומים ובמקביל טיפול בפניות הציבור.
3. שעות עבודה הינן בבקרים ועד אחר הצהריים וכן על פי צורך מעבר לשעות הפעילות.
4. מקרי תפיסה מפורסמים במדיה, לצורך יצירת הרתעה והגברת מודעות הציבור לנושא.
5. פעילות יזומה – על סמך ניסיון ומבוסס הכרת שטח.
6. פעילות על פי תלונות ציבור- מתן מענה עד לסגירת המעגל מול הציבור, רשויות ומשרד להגנת הסביבה.
7. מבצעים יזומים – שת"פ עם המשטרה ויח' הפיקוח העירונית.

8. יצירת מאגר מידע של עבריינים חוזרים.
9. הוכנה התשתית למעבר לפעילות באמצעות מספונים (אשר בוצע הלכה למעשה בשנת 2021 וידווח בשנה הבאה) קרי: הדרכה והליכים בירוקרטיים.
10. עיקר הפעילות של היחידה התמקדה במיגור השלכת פסולת ברשות הרבים. היחידה ריכזה מאמצים לצמצום השלכת פסולת ברשויות האיגוד, וכפועל יוצא של תקציב "סביבה שווה" התמקדה הפעילות בדלית אל כרמל ועוספיה.

נתונים מספריים של פעילות יח' האכיפה :

1. מס' הדו"חות שניתנו : 36 קנסות בשווי-34,800 ש"ח .
2. טופלו 100% מתלונות התושבים המתקבלות באמצעות המוקדים של המשרד להגנת הסביבה והאיגוד -סה"כ 98 פניות במגוון רחב של תחומים : השלכות פסולת, מניעת רעש ומטרדי אבק.
3. סה"כ פינויים והשבת השטח לקדמותו -42 מקרים .
4. סה"כ חיסכון לרשויות במסגרת פינוי השטח כ- 122,000 ש"ח.

פירוט האירועים שטופלו במס' רשויות, ולהלן מס' דוגמאות :

1. תחנת המעבר בעוספיה - בוצעו פעולות אכיפה ובדיקת אישורים בכניסה לתחנת המעבר בעוספיה – תחנת המעבר פונתה מפסולת בשיתוף פעולה עם "חן המקום" (מפעילת התחנה). הפיקוח נעשה באמצעות פקחי הסביבה של האיגוד, שנכחו בתחנה מידי יום, וניהלו רישום ובקרה מסודרים של תנועת המשאיות היוצאות מהתחנה לצורך הטמנת הפסולת. הפיקוח נערך במשך שבועיים, ובסופו יח' הפיקוח של האיגוד השלימה את מהלך הפינוי. ברשות המקומית עוספיה נערכות באופן שוטף ואקראי פעילויות סמויות, הכוללות מארבים מחוץ לשעות הפעילות השגרתית ואף בסופי שבוע במעקב אחרי משליכי פסולת פיראטית (נהגי טרקטור המשליכים פסולת מחוץ לתחנת המעבר), וכן הופעלו אמצעים דיגיטאליים וטכנולוגיים מתקדמים, ולראייה נקנסו מס' משליכים בהתאם, ובוצע המשך טיפול עפ"י ההליכים הנדרשים.
- כמו כן נערכה פעילות של איתור ופינוי רכבים נטושים (גרוטאות רכב), אשר נמצאו במרחבי הרשות עוספיה.

7. צילומי מפגע - פינוי גרוטאות בעוספיה

לפני פינוי

אחרי פינוי

בכניסה לתחנת המעבר נמצאה פסולת גושית, השייכת לעמותת "צ.פ" (עמותה אשר פרטיה שמורים במערכת האיגוד). יח' האכיפה דאגה לפינוי המפגע באופן מיידי.

8. צילומי מפגע – עמותת "צ.ה" עוספיה

לפני פינוי

אחרי פינוי

2. קריית חיים – במסגרת סיור יזום של פקחי האיגוד, אותרה על ידם פסולת בניין ברח' אריה שנקר בק. חיים. הקבלן נקנס בסכום גבוה מאוד, והמקום נוקה מיידית, והפסולת הוטמנה באופן חוקי, פקחי האיגוד דרשו הצגת אישורי הטמנה. המקרה פורסם בעיתון "ידיעות המפרץ" ועורר הד ציבורי רחב.

9. פרסום בעיתון "ידיעות המפרץ" בתאריך 31.07.20

במהלך הסיורים היזומים נמצאה השלכת פסולת פיראטית בסמוך לבניין ברח' בן צבי 32, ק. חיים. המשליך אותה, והמקום פונה.

10. השלכת פסולת פיראטית בסמוך לבניין ברח' בן צבי 32, ק. חיים

לפני פינוי

אחרי פינוי

3. רחבי העיר חיפה - במהלך עבודתם של פקחי האיגוד נוצרים שיתופי פעולה עם תושבים ובעלי עסקים, הדואגים לסביבה. שיתופים אלו סייעו באיתור השלכות פסולת ומפגעים נוספים, כדוגמת השלכת פסולת גושית וצמיגים באיזור תעשייה במזרח חיפה. בעל העסק, הנמצא בסמוך למפגע, סיפק תמונות באמצעות מצלמת העסק, ובכך הסתייעו הפקחים באיתור המשליך.

11. איתור השלכות פסולת ומפגעים נוספים

לפני הפינוי

לפני הפינוי

אחרי הפינוי

יח' האכיפה פועלת גם בתחומים נוספים, כגון מניעת רעש, מפגעי אבק, מטרדי ריח ושריפות פסולת חקלאית. התקבלו פניות מתושבי העיר חיפה, המכירים את פועלה של יחידת האכיפה, והודיעו על מטרדי רעש באזור רח' האורן ברוממה. היחידה פעלה למיגור התופעה, מקור הרעש היו רשת שופרסל, ובעלי העסקים באזור – פריקת משאיות סחורה שמבוצעת לא בשעות המקובלות. כמו כן התקבלו פניות על מפגעי אבק מאתרי בניה, יח' האכיפה של האיגוד עקבה וביקרה באופן רציף את אתר הבנייה בורדיה, תוך מתן פתרונות לסילוק האבק, קרי הרטבת שבילי הגישה ושטח האתר.

אנשי האכיפה של האיגוד מברכים ומקדמים שיתופי פעולה של הציבור כדוגמת האמור לעיל, ומעודדים פניות תושבים באמצעות מוקד האיגוד לפניות התושבים.

4. פרוייקט שימור הנחלים - יחידת הפיקוח התמקדה בשימור נחלי סעדיה וגדורה (יובלי הקישון) ונחל זיו בכרמל. בנחל זיו בוצע מעקב אחר הזרמת בטון לנחל ע"י קבלן שפעל באזור וניתנו קנסות עם מתן עדויות. הגברת אכיפה בוואדיות ונחלי חיפה. בהינתן תנופת הבניה בחיפה, ואדיות ונחלים סובלים מהשלכת פסולת בנין. היחידה בשיתוף רשות הטבע והגנים, עורכים סיורים מתוגברים באיזורים של בניה ופיתוח.

במוסך י"י (פרטיו שמורים במערכת האיגוד), הנמצא בנשר, העובדים השליכו פסולת ליובל נחל הקישון. הפסולת אותרה באמצעות סיורים במקום. בעל המוסך פינה וניקה את גדות הנחל, ונקנס בהתאם. בעלי המוסכים בציק פוסט מזהמים את הנחל כתוצאה מהתחברות פיראטית למערכת הניקוז העירונית או מהזרימה של פסולת סניטרית לתעלות הניקוז. נערכו סיורים יזומים בהתאם לתקנות רישוי עסקים, תנאים סביבתיים כלליים של משרד להגנת הסביבה לסוג העסק- הנושא מטופל פעם ברבעון ע"י הפקחים.

12 : השלכת פסולת ליובל נחל הקישון

לפני הפינוי

אחרי הפינוי

5. טירת הכרמל – במהלך חודש נובמבר 2020 נערכו סיורים משותפים עם הפיקוח המקומי כחלק מפרוייקט שת"פ של יח' האכיפה והפיקוח העירוני. הסיורים התמקדו באתר החותרים, על מנת לזהות השלכה פיראטית. אותרו השלכות פסולת בניין ונמשכו פעילויות האכיפה להסדרת הפינוי.

13. השלכות פסולת בטירת הכרמל

אחרי הפינוי

לפני הפינוי

6. קריית טבעון - דוגמה לשיתוף פעולה נוסף עם הפיקוח המקומי הינה ביער קריית טבעון, בו צולמה השלכת פסולת "בלייב". המשליך נקנס ופינה את המקום לאלתר.

14. השלכת פשוט ב-"לייב" בקריית טבעון"

יש לציין כי היח"י פועלת בכל רחבי השיפוט של האיגוד, וכאמור לעיל הובאו רק מס' דוגמאות מהן.